

Sarvamaa: EU:lle lisärahaa hiilidioksidiverolla

“Viimeisin rahoituskehys neuvoteltiin aikovana, kun meillä ei ollut hajuakaan brexististä.”

MARIA POHJALA
BRYSSSEL

Europarlamentaarikko Petri Sarvamaa (kok.) ei ymmärrä

jäsenmaiden kantaa olla kasvatamatta budjettikehystä.

”Yhtälö, jossa rahan tarve kasvaa samaan aikaan kun rahoituskehys pienenee, on mahdoton”, budjettivaliokunnan varapuheenjohtajana ja ryhmänsä johtajana budjetin valvontavalioikunnassa toimiva Sarvamaa toteaa.

”Uusiin haasteisiin, kuten innovaatiokehitykseen ja puolustukseen, vastaaminen vaatii meiltä valtavia panostuksia. Viimeisin seitsemän vuoden

”Rahaa on pakko saada jostakin.”

PETRI SARVAMAA

rahoituskehys neuvoteltiin aikana, jolloin meillä ei ollut hajuakaan Brexitistä ja muuttoliikkeestä.”

Sarvamaan mielestä budjetti pitäisi remontoida. Jos budjettikatkoa ei saada nos-

tettua, maiden tulee sallia EU:n omien varojen eli muiden rahoituslähteiden laajentaminen ja käyttää rahaa nykyistä huomattavasti tehokkaammin.

Yhtenä vaihtoehtona yhteiseen rahakirstuun Sarvamaa esittää hiilidioksidiveroa. Siinä veron avulla voitaisiin varmistaa, että biopolttoaineiden verotus otavat fossiilisten polttoaineiden tasojen matalampia.

”Rahaa on pakko saada jostakin.”

Koska leikkauspaine on suu-

ri, parlamentti ajaa tehokkuutta rahankäyttöön niin alue- kuin maatalouspolitiikassa.

”Aluepolitiikassa se tarkoittaa rahan ohjaamista nimenomaan kasvua tukevaan rakennemuutokseen ja koko EU:lle lisärahaa tuovaan infrastruktuuriin.”

Viljelijöiden pelkona on, että rahoituksen pienentyessä maataloustuet putoavat. MTK:n tavoitteena on, että maatalouden tuet säilyvät vähintään ennallaan.

Kuten aluepolitiikassa, myös maatalouden rahan käyttöä voitaisiin Sarvamaan mielestä ohjata niitä tiloille, joilla edistetään rakennemuutosta, kilpailukykyä ja ympäristönhoitoa.

”Ykköspilarin suorat tuet pitäisi miettiä uudelleen sekä ohjata niitä tiloille, joilla kannattavuus on haastavaa. Suuret tilat eivät tarvitse tukea samalla tavalla kuin pienet tilat.”

Suomen tarve aluekehitysrahoitukselle vähenee

MARIA POHJALA
BRYSSSEL

Ensimmäisiä linjauksia EU:n ensi vuosikymmenen rahoituskehystä odotellaan jo tänä vuonna.

Sitä ennen edessä ovat vaikeat neuvottelut. Rahaa halutaan uusiin aiheisiin, kuten puolustukseen, maahanmuuttoon ja tutkimukseen. Sen rinnalla leijuvat kysymykset, kuinka rahaa riittää EU-rahoituksen suurimpiin menoihin, aluekehitykseen ja maatalouteen.

Nykyisestä rahoituskehystä maatalouteen ja maaseudun kehittämiseen kuluu lähes 40 prosenttia ja alueiden välisten kehityserojen pienentämiseen yrkivään koheesio-

politiikkaan noin 34 prosenttia. Brexitin myötä raha on entistä tiukempaa. Britannian EU-ero alentaa rahoituskehystä täysimääräisesti.

Vaikka Britannian jättämä aukko rahoituksen tuskin näkyy heti 2020-luvun alussa, selvä asia on, että jostain täytyy vähentää.

Valtioneuvosto tiedotti tällä viikolla, että Suomen tarve

ylleiselle aluekehitysrahoitukselle EU:ssa vähenee. Aluekehitysvaroja tulisi Suomen kannan mukaan suunnata nykyistä enemmän muuttoliikkeen rahoittamiseen.

”Tavoitteena on, että koheesiorahoituksen jakosääntöjä ja ennakoitavia muutetaan tukemaan entistä tehokkaammin kasvua lisäävien rakennemuutosten toteuttamista ja innovaatio- ja tutkimuksen talouden kehitystä”, valtioneuvosto kertoo.

Sitä ennen edessä ovat vaikeat neuvottelut.

Suomi haluaa olla vaikuttamassa, että Itä- ja Pohjois-Suomen harvan asutuksen erityisasema turvataan. Myös muut erityispiirteet, kuten Itämeri, arktisuus ja Venäjän raja-alue tulee Suomen kannan mukaan ottaa huomioon.

EU-komissio on ilmoittanut antavansa lopullisen ehdotuksen rahoituskehystä ensi keväänä.

”Jos uusiin asioihin lisätään rahaa, se on muualta pois”

MARIA POHJALA
BRYSSSEL

Lapinlahtelainen kunnanvaltuutettu Ossi Martikainen (kesk.) valittiin tiistaina Euroopan alueiden komitean (AK) luonnonvaravaliokunnan puheenjohtajaksi. Hän on toiminut komitean jäsenenä jo vuodesta 2004 lähtien.

Martikainen kertoo seuraavansa tiiviisti valiokunnassa yhteisen maatalouspolitiikan uudistusta ja erityisesti sen vaikutusta rahoitukseen.

”Valiokunta haluaa olla vahvasti vaikuttamassa siihen, miten tuleva budjetti muodostuu.”

Ossi Martikainen (oik.), komitean puheenjohtaja Karl-Heinz Lambertz (vas) ja varapuheenjohtaja Markku Markkula.

AK antoi kesällä suosituksensa EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (common agriculture policy, cap) uudistuksille. Komitea pyysi säilyttämään maatalouden talousarvion riittävän suurena sekä korosti nuorten viljelijöiden ja perhevillielmien tukemista.

Tuore puheenjohtaja Martikainen kertoo seuraavansa huolestuneena tapaa, jossa jotkin tahot ovat vaatimassa lisää rahaa muun muassa muuttoliikenteeseen ja innovaatioihin maatalouden kustannuksella.

”Jos uusiin asioihin lisätään rahaa, se on muualta pois. Sitä ei saisi nielaista mantrana. Vaa-

timukset uusiin kohteisiin, kuten turvallisuuteen ja maahanmuuttoon eivät saa syödä maatalouden ja aluepolitiikan rahojia.”

Martikainen korostaa, että capin uudistaminen on välttämätöntä, sillä maatilojen määrä vähenee, suorat tuet jakautuvat epätasaisesti, tuotanto keskittyy ja tuottajilla on alhainen tulotaso.

”Miten suomalainen maatalous voi nykyisen kannattavuuskriisin sivussa kestää tukien pienentymisen? Jos tukia karsitaan, Suomessa pitää olla korvaavia kansallisia suunnatusta EU:n elintarvikeavusta.

Maatalouspolitiikan lisäksi Martikainen haluaa parantaa elintarviketurvallisuutta ja lisätä veloitteita elintarvikkeiden alkuperämerkintöihin.

Tuoreen puheenjohtajan toimikausi kestää kaksi ja puoli vuotta. Valiokunnan toimialaan kuuluvat muun muassa yhteinen maatalouspolitiikka, kalastuspolitiikka, elintarvikkeiden turvallisuus ja kuluttaja-asiat, terveyspolitiikka sekä matkailu.

Aiemmin Martikainen on valmistellut komitean lausunnot muun muassa elintarvikehävikin vähentämisestä sekä vähävaraisille suunnatusta EU:n elintarvikeavusta.

Mavin väki ottaa uuden Ruokaviraston lämpimästi vastaan

JUKKA KOIVULA
SEINÄJOKI

Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta, Maaseutuvirasto Mavista ja osasta Maanmittauslaitoksen tietotekniikan palvelukeskus Mitpaa syntyvän uuden Ruokaviraston päätoimipaikkasi tulee Seinäjoki.

Virastojen henkilöstö saa kuitenkin jäädä työskentelemään nykyisillä työssäkäyntialueillaan niin halutessaan.

Yhdistettävissä virastoissa työskentelee yhteensä noin tuhat henkeä ja toimipaikkoja on 20 paikkakunnalla.

Suurimmat toimipaikat ovat Helsinki, Kuopio, Lapinjärvi, Loimaa, Oulu ja Seinäjoki. Lisäksi teurastamopaikkakunnilla eri puolilla Suomea toimii noin sata työntekijää lihan tarkastustehtävissä.

Ruokaviraston toiminta käynnistyy 1.1.2019.

Seinäjoen Mavissa iloitaan siitä, että henkilöstö ja osaaminen kootaan nyt yhteen.

”Pidän selvänä, että päätöksenteko ja yhteistyö nykyisten Mavin, Eviran ja Mitpan kesken on mutkatonta ja sujuvaa, kun olemme kaikki hallinnollisesti saman katon alla”, Mavin ylijohtaja **Antti-Jussi Oikarinen** toteaa.

Valtion toteuttama virastofuusio on Oikarisen mukaan looginen ja perusteltu ratkaisu.

”Utta Ruokavirastoa aletaan vasta muodostaa, ja käytännön askelmerkit tarkentuvat matkan varrella. Pidän

Mavin ylijohtaja Antti-Jussi Oikarinen (vas) ja tietohallintojohtaja Juha Antila pitävät virastojen hallinnollista yhdistymistä järkevänä ratkaisuna.

kuitenkin selvänä, että tällä tavoin päästään parempaan asiakkuuksien hallintaan. Virastoilla on paljon yhteistä

asiakasrajapintaa, joka saadaan tehokkaammin hyödynnettyä saman sateenvarjon alla”, Oikarinen hahmottelee.

Keskeinen asia virastojen yhdistymisessä on tietohallintojen yhteensovittaminen.

”Kaikki tehokkuus lähtee

siitä, että tehdään yhteistyötä. Avainhuhtynä on, että kaikki maatalousjärjestelmiä tässä maassa kehittävät tahot mene-

vät saman katon alle”, Mavin tietohallintojohtaja **Juha Antila** korostaa.

Ylijohtaja Oikarinen hakee

vertailukohtaa Kelasta.

”Siellä on kyetty joustavasti rakentamaan ja päivittämään tietohallintojärjestelmiä, kun kehittämistyötä on tehty saman talon sisällä. Tavoitetilana voidaan pitää sitä, että uusien budjettilakien tullessa voidaan loppuvuodesta, täytyy tukia pystyä maksamaan jo heti tammikuussa päivitettyjen järjestelmien kautta”, Oikarinen tähdentää.

Takavuosina Mavi joutui myrskyn silmään jatkuvien viljelijöiden tukimaksuviivästysten johdosta.

”Iso haaste on ollut, että täällä Mavissa olemme tuoneet käytäntöön maailman monimutkaisinta tukimaksutusjärjestelmää”, ylijohtaja Oikarinen toteaa.

Tietohallintojohtaja Antila arvioi, että vastaavilta ongelmilta vältytään, kun maataloustukijärjestelmistä vastaavat virastot ovat saman katon alla.

”Teknologia-asioita tärkeämpää on saada avainhenkilöt saman katon alle ja mahdollisimman hyvän keskusteluyhteyden päähän toisistaan”, Antila toteaa.

Tietohallintojohtajan mukaan ulkoistamisen tuomat hyödyt pitää arvioida tarkasti ennen ulkoistamispäätöstä.

”Aivan turhaan eivät pankit ja vakuutusyhtiöt ole vetäneet järjestelmäkitysosaamista takaisin sisään omiin organisaatioihinsa. He huomasivat kohtuullisen nopeasti, että mitä

kompleksisemmassa ympäristössä toimitaan, sitä lyhyempi ketju tulee olla tuoteomistajien ja koodarin välillä”, Antila summaa.

”Peruslähdekohtana on, että kaaosta ei voi ulkoistaa. Jos jostain ulkoistetaan, olisi sen oltava ensin itsellä äärimmäisen hyvin hallussa”, hän jatkaa.

Myös osa maanmittauslaitoksen tietotekniikkapalveluiden laskentakeskuksesta siirtyy uuteen Ruokavirastoon.

Mavin ylitarkastaja **Sari Honkola** näkee Mitpan ja Mavin liittymisessä paljon myönteistä.

”Mitpan ja Mavin eriytyminen on ollut haaste esimerkiksi Hyrrä-palveluiden toimivuuden kannalta. Vahvana oletuksena on, että mahdollisiin ongelmiin pystytään paremmin puuttamaan uudessa rakenteessa”, Honkola kiteyttää.

Seinäjoella iloitaan Ruokaviraston päätoimipaikka saapumisesta paikkakunnalle.

”Vaikka kyseessä on laaja, monipaikkainen ja moderni virasto, on tällä vähintäänkin suurta symboliarvoa Etelä-Pohjanmaan maakunnalle, joka on nimennyt itsensä ruokaprovinssiksi”, Mavin henkilöstö- ja talousasioista vastaava johtaja **Sini Kuoppaaho** toteaa.

”On myös erittäin tervetullut poliittinen viesti Sipilän hallitukselta, että valtion viraston pääpaikka sijoitetaan maakuntaan”, Oikarinen summaa.

Harri Koponen nousee Kaslinkin hallituksen johtoon

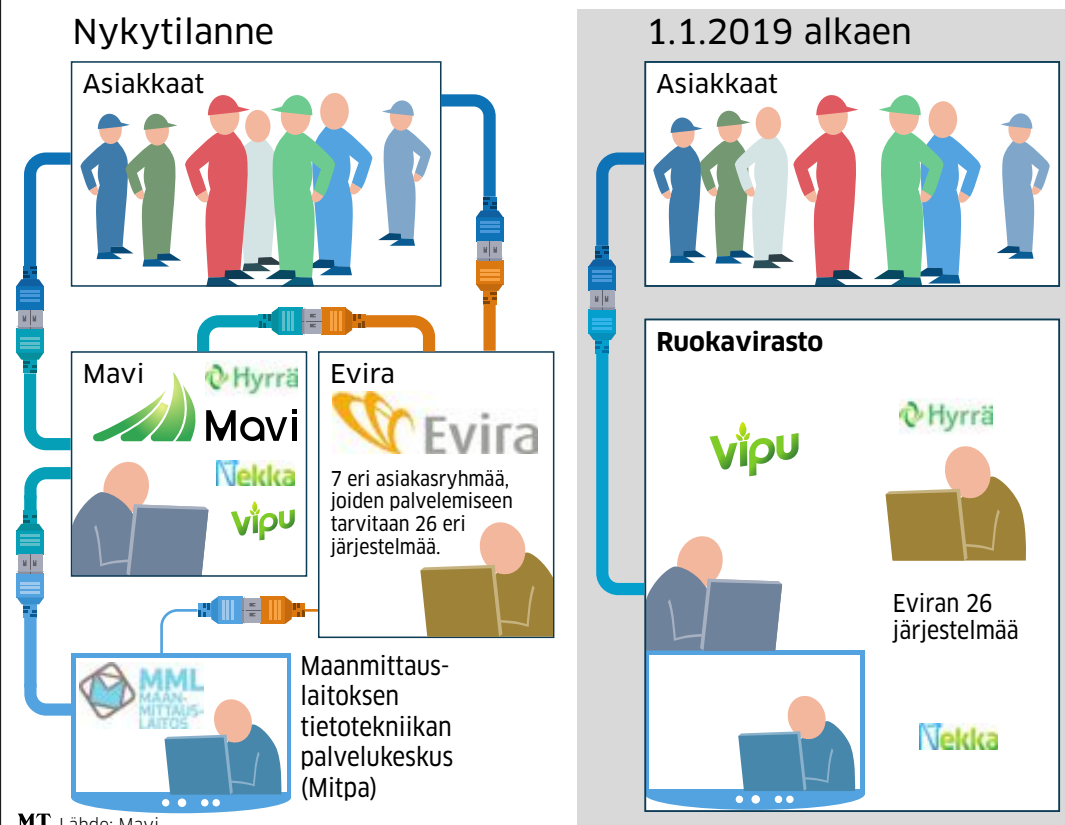
HANNA LENSU

Kouvolalainen elintarvike-yhtiö Kaslink on valinnut **Harri Koposen** hallituksen puheenjohtajaksi lokakuun alusta alkaen. Perheyhtiön perustaja **Raino Kukkonen** siirtyi Kaslinkin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Koponen on toiminut aiemmin muun muassa Soneran toimitusjohtajana. Hänet valittiin Kaslinkin hallitukseen viime keväänä. Samaan aikaan hallitukseen valittiin myös HK Scanin Suomen ja Baltian liiketoiminnasta vastaava **Jyrki Karlsson**.

Kaslink kertoo valmistautuvansa voimakkaaseen kansainvälistymiseen. Yhtiö vie ruuanlaitotuotteita, juomia ja välipaloja jo yli 15 maahan Euroopassa.

Ruokaviraston järjestäytyminen

MT Lähde: Mavi

Eviralla käytössä 26 järjestelmää

JUHANI REKU

Siinä missä Maaseutuvirasto Mavin käytössä on vain muutamia tietojärjestelmiä, Elintarviketurvallisuusvirasto Eviralla niitä on senkin edestä. Evirassa on käytössä peräti 26 viraston ydintoimintaan liittyvää tietojärjestelmää.

Tietojärjestelmällä tarkoitetaan tässä tietojen käsitteelliseen liittymiseen kokonaisuutta, ei siis yksittäistä tietokoneohjelmaa.

”Voisi sanoa, että Mavilla on tässä suhteessa hyvin kadehdittava tilanne”, naurahtaa Eviran tietohallintojohtaja **Johanna Knekt**.

Syy järjestelmien suureen määrään on Eviran laajassa toimintakentässä, joka jakaantuu neljään päätoimialaan. Viraston vastuulla ovat elintarviketurvallisuuden, eläinterveyden ja hyvinvoinnin ja kasviterve-

”On ollut virastoille selvä haaste, että it-palveluita tuottavat osaajat eivät ole olleet viraston omia työntekijöitä.”

JOHANNA KNEKT

den valvonta sekä niitä tukevat laboratoriotoinnot.

Mavin tietojärjestelmissä yhtenä isona käyttäjärhmnä ovat viljelijät. Eviran järjestelmien käyttäjät taas ovat useimmiten viraston omien työntekijöiden ohella muut viranomaiset esimerkiksi kunnissa, elykeskuksissa ja aluehallintovirastoissa – ja tulevaisuudessa maakunnissa.

Nämä tehtävät ja asiakasryhmät eivät virastofuusiossaakaan mihinkään katoa. Ne ovat osana myös uudessa Ruokavirastossa, Knekt muistuttaa.

Knekt uskoo fuusion kuitenkin hyödyttävän monella tavalla sekä Mavin että Eviran it-kehitystyötä.

Virastofuusiosta uuteen Ruokavirastoon siirtyvät myös Eviran ja Mavin tietojärjestelmiä tuottavat henkilöt, jotka ovat nykyisin Maanmittauslaitoksen alaisuudessa toimivan Tietotekniikan palvelukeskuksen eli Mitpan työntekijöitä.

Eviran käyttämistä tietojärjestelmistä Mitpa on tuottanut Knektin mukaan noin 60 prosenttia. Mavissa osuus on vielä huomattavasti suurempi. Mitpan Mavin ja Eviran it-kehitys siirtyi pari vuotta sitten maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskusta

(Tike), johon maataloushallinnon it-palveluiden kehitystyö sijoitettiin aikanaan Mavia ja Eviraa perustettaessa.

Miksi virastoille työtä tekevät henkilöt alun alkaen sijoitettiin eri virastoon?

Kyse on Knektin mukaan 2000-luvun puolivälin ajattelutavassa. Tuolloin vallalla oli tilaaja-tuottajamalli: Mavi ja Evisa vastaavat omista ydinosaamisalueistaan, ja tarvitsemansa it-palveluiden kehitystyön ne ostavat ulkopuolelta.

”On ollut virastoille selvä haaste, että it-palveluita tuottavat osaajat eivät ole olleet viraston omia työntekijöitä.”

Tilaaja-tuottajamalli ei vastaa hänen mukaansa enää tämän päivän vaatimuksia. Nykyisin it-palveluiden kehitys katsotaan oleelliseksi osaksi virastojen ydintoimintaa ja siksi sen on tarkoitusmuukaista olla osana Ruokavirastoa.